

møde, at der skulde fremkomme noget Nyt, som skulde kunne overrasse det herværende Flertal og faae det til at forandre sin Mening. Jeg siger, at det har opfyldt mig med Bedrøvelse, fordi jeg ikke kan negte, at Enhver, der er en Ven af vor Forfatnings fulde Brug og ikke af den lemlestede Brug, der har været gjort deraf i de senere Aar, inderlig maa ønske, at der kan komme en Forstaelse mellem de to Thing og med Regjeringen, for at man kunde faae Ende paa en saa uhyggelig Tilstand som den, hvorunder vi have levet i de senere Aar. Naar den høitærede Conscilspræsident sagde, at det kastede et særegent Lys over, hvad man i den Stræbs, paa hvis Vegne den ærede Ordfører taler, forstod ved at vise Smødekommen, eller, som han, saavidt jeg erindrer, sagde, vise Beredvillighed til Smødekommen, tror jeg, at den største Beredvillighed, der for Tiden under de nuværende Omstændigheder kan vises, er netop den, klart at vise, hvad der er at vente, og ikke at lade det staa hen i det Ubestemte. Man maa jo huffe paa, at ingen enkelt Mand er Herre i dette Spørgsmaal; den ærede Ordfører kan ikke forandre Majoritetens Mening — det er ham umuligt — og der er ingen anden enkelt Mand, der kan det. Derimod er det ogsaa tydeligt, at dette ærede Thing har vist Villighed til at indkomme det andet Thing ved at stille Forslag om, at der dog skulde indrømmes nogen Aanderstøttelse til Embedsmænd. Jeg beklager høilig, at der ikke tidligere er taget imod det, der kunde være blevet ydet; thi det er en Kjendsgjerning, at der er mange Embedsmænd her i Landet, der leve under saadanne Naar, at de ere komne langt tilbage ved ikke at have modtaget det, som Folkethinget har villet indrømme dem. Jeg siger ikke dette, for at kaste nogen Skygge paa Nogen; det er jo tildels politiske Grunde, der have bevæget de to Thing til at indtage den forskjellige Stilling, de have indtaget; men jeg siger dog, at man ligeoverfor dem, der lide, burde kunne frasælde noget af sin principielle Stilling fra den anden Side, ligesom man har gjort fra den ene Side. Her i Thinget har der ogsaa været dem, der have ment, at der efter de Stridigheder, der have fundet Sted, aldeles ikke burde indrømmes noget Bidrag til Dyrtids-tillæg til de lavere lønede Embedsmænd; men det er dog Villighedsfølelsen, som er trængt igjennem hos Flertallet her, der har gjort, at der til forskjellige Tider har været stillet Forslag om dog at indrømme de mindre lønede Embedsmænd en saadan Godtgjørelse. Her har der altsaa ogsaa været Afvigelse fra Principerne i Villighedens Navn, ligesom der jo ogsaa har været en Tilbøielighed dertil i det andet Thing, der imidlertid ikke er gaaet saa langt ned som i dette Thing. Jeg siger, at, dersom Nogen ønsker, at vor Forfatning skal leve et kraftigt Liv til Folkets Lykke, maa han bedrøves over at høre de Udtalelser, som her idag ere faldne, idet et æret Medlem

klart viser Andre, som have Del i Sagens Afgjørelse, hvad det er muligt at sætte igjennem her, og et andet æret Medlem af Thinget derefter svækker Betydningen deraf, og den høitærede Minister tager det paa en Maade, som om det er en Slags Undsigelse til eller en Slags ligefrem Uvillie imod at komme overens med det andet Thing og Regjeringen. Jeg vilde ønske, at den Tid snart maatte komme, da de strenge Principers Hændelse fra alle tre Sider maatte gjøres noget svagere, at man maatte vise nogen Smødekommen fra alle Sider, saa at man dog kunde komme til den fulde Nydelse af den Forfatning, som vi efter Bogsflaven og Grundloven skulde have, men som vi i dette Dieblit i høi Grad kun nyde i indskrænket Grad. Disse Par Ord vil jeg tillade mig som den, der har været med til at give Grundloven, og som maatte nu er det ældste Medlem her i Thinget. Jeg vil tillade mig at lægge Alle det paa Hjerte, uden at bilde mig ind, at mine Ord have nogen særlig Vægt; men som den, der har Følelse for Grundlovens fulde Virksomhed, har jeg fuld Berettigelse til at tale, saaledes som jeg har gjort det i dette Dieblit.

Berg: Jeg skal tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger angaaende Vædringsforlaget under Nr. 4 udenfor Listen. Jeg kan næsten fremsætte det Parador, at jeg har tilkraadt dette Vædringsforlag, fordi ingensomhelst Grund taler for det. Jeg har nemlig ved at høre Forhandlingerne og gjennemgaa de Afstykker, som have foreligget, maattet erkjende, at der i Virkeligheden ingen Fornuftgrunde er til den Bevilling, der her indstilles til Thinget, og at Indstillingen kun er en ren og bar Følelsessag. Jeg tror heller ikke, at man i Dieblittet bestemt kan betone Slamsfaderens Navn og hans Fortjenester af Landet, idet jeg tror, at historiske Videnskabsmænd for Tiden ere noget uenige i dette Kapitel. Naar jeg derfor er gaaet med til denne Sag, er det baade for dette Navns Skyld og med Hensyn til, at man kun af en vis Følelse for den Folkstemning, der har knyttet sig anerkjendende til dette Navn i længere Tid, har en Følelse for de paagjældende Mænds Stilling, der har foranlediget mig til at tro, at vi for en enkelt Gang kunde lade vort Hjerte raade, trods alle Fornuftgrunde. Jeg er gaaet med til Forslaget under Nr. 2 angaaende den morsomt debatterede Sprøtte, ikke fordi jeg tror, at Likhøj Sogn trænger til de 600 Kroners Tilskud til sit Sprøttevæsen, men fordi jeg ser deri en Anerkjendelse af, at Kommuner, som have betydelige Strækninger af Statslove, fortjene at støttes i deres kommunale Udgifter, ikke blot til Sprøttevæsenet, men ogsaa til Fattigvæsenet, Skolevæsenet, Bevæsenet og deslige, idet nemlig Skovene ere saa godt som stattsfri eller kun give en ringe Udelse til de paagjældende Kommuner, og da de foranledige, at de kommunale Udgifter stige i en